ſus eſt peccator ꝛc. Tertio in fonte iugi-
ter emanāte inuenit̃ cōitas copioſa. Eſt eñ
fons omnib⁹ cōis. diuitib⁹ ꝑ paupib⁹ et iu
mētis: ſe omnib⁹ volētib⁹ bibere indifferēter
exhibet. Sic xp̄s iuſtis et pctōrib⁹ et genera
liter omnib⁹ clemēs inuenit̃. et propitius. pa
tēs eſt cunctis et nulli ſe ſubtrahit. De quo
zach. xiij. In die illa erit fons patēs dn̄i da
uid. et omnib⁹ hītantib⁹ hierlm̄ in ablutiōe
pctōꝝ. ¶ Querit̃ an deus omnib⁹ peni
tētib⁹ faciat miſericordiā. Et videt̃ ꝙ nō in
dānatis eternalr̄. Dicit dn̄s bonauen. in. iiij
ſup mgr̄m. di. xlvi. ꝙ mitigatio pene dāna
toꝝ dupl'r pōt itelligi. Aut ꝙ̄tū ad taxatōez
et inflictōem pene. et ſic abſq3 dubio eſt ibi
mitigatō et miſicordia. q2 diuina iuſtitia n̄
totū exigit pro eo ꝙ ei⁹ pietate interueniēte
aliquā ptem pene infligendo remittit. Alio
mō pōt intelligi mitigatio poſt pene taxatō
nē et inflictionē. Et hoc mō nulla cadit mi
tigatio a diuīa miſicordia. q2 ex tūc claudit
eis dn̄s viſcera pietatis. Item videt̃ ꝙ pu
lis nō baptizatis nullā faciat miſicordiā3:
cū eos puniat ꝓ originali eternalr̄. Dico ꝙ
deus pro pctō origiali nō ſolū pōt infligere
carētiam viſiōis diuine. ſ; poſſ3 oīs adni-
hilare ſi vellet. Et tñ cum eis hoc agit miſi
corditer. ꝙ eſſe hūanū habent et viuūt ſine
pena ſenſus. Iſa. Miſicordia domini ꝙ nō
ſumus conſumpti.

¶ Feria tertia poſt Judica.

AMbulabat

Ihēſus in galilea. Non eñ vole
bat in iudea ābulare. q2 q̄rebāt
eū iudei interficere. Joh. vi. ¶ Phūs
ij. de generatiōe ait ꝙ oīe tp̄s et vita mēſu
rat̃ ꝑiodo. i. numero determiato reuolutio-
nū. ſ; nō eodē. q2 qōdā maiori. qōdā mino
ri. Nā ſol certo numero et tp̄e ſpledet ſup ter
ram. poſtea abſcondit ſe ſub terrā. Sic oīa
planete ꝑ arbores et flores certo tp̄e oſtēdūt
ornatū ſuū et virorē. ſic in eſtate et vere. In
hyeme aūt ſubtrahūt ſe et abſcōdūt. Jō dīc
martianus phūs ꝙ que ſunt in tp̄e: in hye-
me ſeneſcunt. et in vere iuueneſcūt. Sic hō
pfect⁹ ſuū virorem ſanctitatis ad tp̄s oſtēde
re d3 et apparere: ad tp̄s abſcōdere et fugere.
Qn̄ eñ putat ſe fructū honeſtatis inter ma-
los facere d3 lucer̃ corā eis. et nō diſcedere
ſ; qñ nō ſpat fructū facere: d3 fugere. Sicut
dauid fugit ſaul. vt h̄r. i. regū. xxiij. Et ab-
ſcōdit ſe in mōte ſolitudis. Vn̄ ps. liiij. dīc
Ecce elon. fugi. et manſi in ſolitu. Sic etiā
apl's vt habet̃. ij. corinth. xi. Qn̄ poſt cōuer
ſiōe3 in damaſco iudeos confundebat. ſ. do
cēdo. ꝑpoſiti ciuitatis cuſtodire fecerūt ciui
tatē ꝑ hoīes armatos vt eū caperēt et traderēt
iudeis ad occidēdū. Ipe ꝑ fratres xp̄ianos
ꝑ quādā feneſtrā dom⁹ adherētis muro ci-
uitatis in ſporta dimiſſus fuit. et ſic euaſit
man⁹ eoꝝ. Hic etiā ihs abſcōdit ſe et exiuit
de tēplo qñ iudei tulerūt lapides. vt iacerēt
i eū. Unde augu. ait. vt allegat̃. vij. q. i. ad
fugiat miniſter xp̄i. ſicut xp̄s in egyptū fugit.
Hic etiā dn̄s ait diſcipulis. Si vos pſecuti
fuerit in vna ciuitate fugite in aliā. Xp̄us ſ;
ſciēs tp̄s ꝓ ſua morte ordinatu3 a deo patre
nōdū aduenīſſe. a furiētib⁹ iudeis ꝓtunc di
ſceſſit docēdo galileā. nec in iudeā ambula-
re voluit. q2 eum q̄rebant interficere ꝛc.
¶ Queritur vtꝝ p̄latus ꝓpter pſecutōem
maloꝝ debeat fugere a manib⁹ inimicoꝝ. Et
videt̃ ꝙ nō. q2 mercēnari⁹ cui⁹ n̄ ſunt oues
ꝓprie q nō ē paſtor ſi videt lupū veniēte: di
mittit oues et fugit. ſ; bonus paſtor dat ani
ma3 ſuā pro ouib⁹ ſuis. Joh. x. Ad hoc rñ
dēdū. Har. hux. in glo. ſup illo verbo. ſ; ſer
uādū. vij. q. i. Aduerſitas diſtiguit q̄d iu-
ris ſit duas ponēdo pſecutōes. extrinſecam
et intrinſecā. Extrīſeca pſecutō ꝯſiſtit in ma
nifeſtis inimicitijs eccl'ie. Intrinſeca in eis
qui nō ſunt adhuc pcaſi in exteriori pſecuti
one. Diſtiguit aut ſolus p̄latus q̄rit̃: aut to
tus clerus. Si ſolus: aut eo recedēte tuta ē
ſalus eccl'ie. et tūc fugiet. Et hoc ꝓbat exē-
plo xp̄i et pauli. et auctē augu. vt ꝓbabitu3
ē. Si nō eſt tuta: tūc ponat aīam ſua3 pro
ouib⁹ ſuis. et hoſtibus ſe opponat. et ex ad
uerſo oñdat. Ex aduerſo eñ oñdere ē. vt ha
betur. xliij. di. ſi rector. pro dfenſiōe gregis
voce libera hui⁹ mundi poteſtatib⁹ Ire. et
in die dn̄i in p̄lio ſtare. et p̄uis detractorib⁹
ex iuſtitie amore reſiſtere. ¶ Sz de q̄-
buſdā cōq̄ritur dn̄s ꝑ ezechielē d. Non aſcē
diſtis ex aduerſo: neq3 appoſuiſtis vos mu
rum ꝓ domo iſrl'. vt ſtaretis in p̄lio in do-
mo dn̄i. Si aūt al's pōt conſuli eccl'ie. totus
clerus fugiet cū p̄lato. ſi nō poteſt: remanet
cū p̄lato. vel oīs vel quidā ex eis. Circa in
trīſecā etiam diſtinguit. aut oīs ſunt mali.
aut q̄da3. Si boni ſunt cōmixti malis: eos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non deſeret. Augu. Tu bonus tolera ma-
lū. Nā et xp̄s iudā cū ſciret furē eſſe tolera-
uit. ad p̄dicādū miſit. eiq̄ȝ cū alijs eukariſti
am tradidit. Si aūt oēs mali ſunt: aut ſpes
eſt de correctōe. aut nō. Si ē: nō ſunt deſe-
rēdi. ſi nō eſt ſpes: tūc ſunt deſerēdi etiā cor
pore: ne et illoꝝ neq̄tia ſemꝑ in deteri⁹ ꝓfici
at. et iuſti quidā fructū amittāt: quē de alio
rum profectu poſſent inuenire. Sic beatus
benedict⁹ deſeruiſſe legit̄. quos in necē ſuā
vnanimiter viderat conſpiraſſe. Hic etiā be.
grego. petro dyacono interroganti an liceat
p̄lato gregē ſemel deſerere. in. ij. li. dyalo.
r̄ndit di. Ibi adunati equanimiter portādi
ſunt mali. vbi inueniunt̄ aliq̄ q̄b⁹ adiuuan
tur boni. Nā vbi oino fruct⁹ de bonis deeſt
fit etiā aliq̄n de malis labor ſuꝑuacu⁹ ma-
xime ſi e vicine cauſe ſuppetiāt: q̄ fructū deo
valeāt ferre meliorē. Et ſequit̄. numq̄d pau
lum mortē dicim⁹ timuiſſe. quā ſeipm̄ pro
iheſu teſtat̄ appetere. Sȝ cum in eodē loco
minorē fructū adeſſe cōſpiceret. et grauē la
borē ſe alibi cū fructu ſuauit. Fortis em̄ p̄
latoꝝ dei teneri infra clauſtra noluit. certa
minis cāpū q̄ſiuit. Per hoc pȝ q̄d ſit r̄nden
dū ad q̄ſtiōeȝ ⁊c. Quātū nūc ad lr̄aleȝ cō
tinuatōem euāgelij. heri dictū fuit quō p̄n-
cipes cōtra iuſſū miſtros mittēdi abuſi ſunt
ſua poteſtate. hodie ꝓponit̄ poteſtatē fuge-
re dominoꝝȝ: poteſtatis periculoſitate. Et
q̄tiȝ ad hoc ſunt tres partes hui⁹ euāgelij
In prima notatur chriſti exemplaris tranſ-
mutatio. ibi. ambulabat iheſus.
In ſecūda feſtiuitatis rationabilis celebra-
tio. ibi. Erat aūt.
In tertia populi deteſtabilis detractio. ibi.
Et murmur multus.

Quātum ad primā

partem eſt notandū q̄ iudea erat prouincia
notabilior toti⁹ regni. Galilea vero fuit ꝓ-
uincia min⁹ notabilis et multum diſtans a
hierlm. Dimiſſa ḡ maiori et notabiliori ꝓui-
cia peregrinabat̄ per ꝓuinciā galilee: vt oſten
deret in loco humilitatis magis fore habi-
tandum q̄ in loco honoris et ambitiōis ⁊c.
T ¶ Moralr̄ in illa p̄te inſtruimur honores
et ambitōes hui⁹ mūdi fugere. Nā ſicut hō
debil' capitis et vertiginoſi. nō alta dȝ ſcan
dere ſi cupit p̄ſiſtere et nō dānoſe cadere. ſic
qui fragilis ē nature. nō dȝ ambire ſtatū ho-
noris ne alto aſcendendo et deficiendo pro
fundi⁹ in infernum et dānabilius ruat. Vn̄
claudian⁹. de pe. di. iij. q̄d ergo. in glo. Ma
ligni tollūtur in altū vt lapſu grauiori ruāt.
Et. i. q. i. p̄ncipat⁹ habet̄. Principat⁹ queȝ
aut ſeditio extorſit. aut ambitio occupauit:
etiā ſi morib⁹ nō offendit. ip̄i⁹ tn̄ vicij ſuī ē
ꝑnitioſus exēplo. et difficile eſt vt bono pe-
gātur exitu q̄ȝ malo ſunt inchoata p̄ncipio.
Nōne lucifer ſuper aſtra celi aſcēdere voluit
et in ꝓfundū cecidit abyſſi. Adā de p̄adiſo.
Nabuchodo. de regno. Qui ḡ diligēter cōſide
rat honoris p̄iculū ꝓcul fugit. nec ſibi ad-
optat honoris ſtatū. V ¶ Qui ergo ſine
damno anime ſue p̄eſſe voluerit
Ad ſe recte viuat.
Subditos bene regat.
Bona conceſſa iuſte expendat.
Primo em̄ ſuꝑiores in honore cōſtituti de-
bent eſſe luminoſi vita et doctrina math. v.
Sic luceat lux veſtra coram hoīibus vt vi
deant opera veſtra bona. Nā ſicut videmus
q̄n candela munda fulget et ardet. delecta-
bilis eſt et vtilis. tenebras fugat et totū illu
ſtrat. Sȝ quādo extinguit̄ poſt ſe intollerabi
lem relinquit fetorē in locū circūſtantē qui
multū nocet. Vn̄ ph̄s. v. de animalib⁹ dicit
q̄ ille fetor valdē nociu⁹ ē mulieri ꝑgnāti. q̄
ſi vehemēs fuerit facit abortire et occidit fe-
tū. Iſto mō ē de quolȝ viro eccleſiaſtico. q̄
q̄ſi cādela ardēs et lucēs in eccleſia cōſtitui
tur ſuꝑ cādelabꝝ. vt luceat omnib⁹ per cla-
ritatem vite. et exēplo bone fame. et q̄diu
ſic lucet: vtilis et delectabil' eſt omni vidē-
ti. Si aūt extinguatur vento temptatiōis. et
cōmittit aliq̄d peccatū publicū: ſtatī relinq̄t
circa ſe locū tenebroſuȝ et fetere incipit per
infamiā et fetuȝ honorū conceptuū ab alijs
occidit. X ¶ Ut ergo ſimplices et deuo-
tos cōcepi⁹ variaꝝ virtutū faciat ꝯcipere: et
opeꝝ actōe parere: exēplaria relucētia virtu
tum ante oculos coꝝ inſtar iacob dȝ ꝑpo
ponere. Nam vt dr̄ gen̄. xxx. Cum iacob ſo
cero ſuo ſeruiſſet aliquibus annis pro Ra-
chel. et bene ei ſucceſſiſſet ꝓpter euȝ: petiuit
pro mercede vt cunctas oues varias ſepara
ret. et ſpſo vellere: et q̄dcunq̄ȝ variū ruffum
et maculoſuȝ eſſet. pro mercede ei daret̄ q̄d
labā gratū accepit. Tollens ergo iacob vir-
gas populeas virides et amigdalias: et ex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

platanis et ex parte decorticauit eas. detra-
ctiſqꝫ corticib⁹. in his expoliata fuerant cā-
dor apparuit. Illa vero que integra fuerant:
virida permāſerūt. atqꝫ in hūc modū fact⁹ ē
color varius. poſuitqꝫ eas ī canalibus: vbi
effundebatur aqua. Et dum veniſſent gre-
ges ad bibendū: ante oculos haberent vir-
gas in aſpectu eaꝝ cōciperēt. Factūqꝫ eſt vt
in ipō colore coit⁹ oues intuerent̄ virgas et
parerēt maculoſa et varia. et vario colore re
ſperſa. Sic ditatus ē vltra modū. Labā ty-
pum gerit dei q̄ ē dn̄s vniuerſe terre. cui ia
cob ſuit̄ debet. i. pro rachel vita eterna. H ſi
bene ſuit in ſanctitate et iuſtitia ditat deū
in aīabus ſubditoꝝ. Deb3 ergo talis vt pro
mercede vitā habeat ſempiternā. dū oues
i. ſimplices ſunt in colore caritatis et forti-
tudis. virgas varias .i. diuerſas virtutes et
exēpla honeſtatis ad coꝝ aſpectū ponere. vt
aqua deuotōis fluat ſup eas: ad quaꝝ aſpe
ctum oues varias fetus cōceptus ſuſcipiūt
ſancta deſideria. recta cōſilia. et bonorū ope
rū fet⁹ multiplicat. S3 vere hodie qui corā
alijs lucere debēt vt ſol firmamēti virtutib⁹
fulget neqtijs q̄ſi ſacc⁹ cilicin⁹. Dō conq̄-
rit̄ dn̄s p Ioelē. Sol et luna tenebrati ſunt
et ſtelle retraxerūt lumē ſuū. i. ſupiores tam
in ſtatu ſpūali q̄ ſeculari. etiam inferiores
extraxerunt lumen honeſtatis et malitijs
fornicationū auaritiaꝝ et hmōi. obtenebra
ti ſunt. Quare baruch. vi. Niſi aquis exterſe
ris rubiginē nō fulgebis. Ad ppoſitū qui
exterſerit rubiginē peccatoꝝ fulgebit in cō-
ſpectu dei ꝛc. y ¶ Scdo debet ſubditos
bene regere. qꝛ malicia ſubditorū vertit̄ pro
magna pte ī caput ſupioꝝ. Sap. iiij. Ex ini
quis oīs filij qui naſcuntur. teſtes ſunt ne
quitie aduerſus parentes interrogatōe ſua.
tā patꝝ q̄ filioꝝ et inferioꝝ. Et iō he. aug.
notabiliter. nō ſolū platos eccleſiaſticos. ſ;
etiā laicos admonet vtuoſe curā hre de ſub
iectis et bone voluntatis dī. In domo tua
a minimo vſqꝫ ad maximū amorē et dul-
cedinem regni celeſtis amaritudinē et timo
rem gehēne ānuncies. et dū coꝝ ſalute ſoli
cite ac nihil exultas. qꝛ de omnib⁹ tibi ſub
iectis in domo tua rōnem domino reddas
Hec augu. Unde geñ. i. dī. ſupioribus do
minamini piſcibus maris et volatilibus ce
li et beſtijs terre. omniqꝫ reptili que mouen
tur ſuper terram. Piſces maris ſunt laſciui

carnales qui in voluptatibus mundi ſolēt
natare. Uolatilia celi ſunt ſupbi et ambiti
oſi alte volantes et alios deſpicientes. Be
ſtie terre auari et pecunioſi. qui viuūt ex ra
pinis vſuris ꝛ hmōi fraudulētijs. Reptilia
lubrica et luxurioſi. quos omnes ſupior te-
netur de cōmiſſis corrigere. et ſcdm ſanctio
nes eccl'ie ad virtutes reducere. Z S3
qꝛ prelatus vel ſuperior quandoqꝫ inſuffi-
ciens inuenit̄. aut iuuentute aut inexperien
tia. et huiuſmodi regēdi ſubditos. ideo cō
tingit eū plus deſtruere q̄ cōſtruere. auerte
re q̄ conuertere. Unde illis fit ſicut accidit
phetoni filio ſolis. vidēs currum patris ſui
auro et argēto ſmaragdis gēmis rutilan-
tem. ipſius eſſe auriga voluit. et eius regi-
men cōcupiuit. Cui pater. cum infinita pro
poneret pericula et eius preſumptionem ar
gueret ipſum ab īceptis retrahere nequiuit.
Capiti ergo eius radios ſuos īpoſuit. cur-
rum et equos flāmigeros ſibi tradidit. ha-
benas ſibi in manu tenēdas tribuit: et q̄ ra
dios per mundū deferat. et diē faciat. et q̄
mundū illumīat informauit. dans ſibi tria
ſingl'aria documēta ſuāda. Primo q̄ gereret
ſe ſtimul'. et q̄ equos ire volūtarios nō pun
geret quoquomō. Scdo q̄ habēas equorū
ſolicite in manu teneret et cōtra firmamētū
pgeret: nec equos vbi diſcurrere dimitteret
Tertio q̄ in medio ſe teneret. et q̄ nec ad ſi
niſtrā nec ad dextram declinaret. et q̄ nec ni
mis alte nec nimis baſſe īcederet. Iuuen⁹
ergo officium qd̄ mortalem nō decebat ho
minem gaudens accepit Et cum currum et
equos regere neſciret: ruptis habenis ppꝛio
lumīe quo ferebat cecatus. ipſos vndiqꝫ p-
mitteret currere ita actū eſt q̄ q̄ſi totus mū
dus fuit ppter malū ſuū in regimīe inflam-
mat⁹. Arbores montes cōbuſti. fontes flu-
mina exiccati. ipſum etiā mare crematū. ce
lum et ſtelle inflāmate. et terra igne ē adu-
ſta. Qn̄ eīm baſſe deſcendabat: terreſtria cre-
mabat. quando nimis alte ad celeſtia. Tūc
eīm libia fuit ſiccata humore et ſabuloſa ef-
fecta. tūc populi ethiopū ppetue nigredine
ſunt fuſcati. His igit̄ ſic actis: terra q̄ tot gra
uabatur incendijs: conqueſta eſt ioui. de iſto
īſipiēte aurig̃. et iupiter fulmīa ſua et equos
currū et aurigam precipitauit in mare. et ſic
ceſſantibus ignibus cōbuſtum ſili reparauit.
Cariſſimi ille ſol ſignificat chriſtum ſolem

¶ Feria tertia post Judica

Juſtitie. pheton f. li⁹ ſuus quelibꝫ plātū vel
ſupiorē. i. ioh. iij. videte qlē grām dedit no
bis deus vt filij dei nomicmur. ſu⁹ curr⁹ ſi⁹
gnificat officiū p̄latōis dignitatis: qd lꝫ in
teri⁹ infinitis occupatōib⁹ et pīculis ſit ple
nū. qꝛ tn̄ exteri⁹ glioſum lucratiuū ſplēdet.
q̄libet haberet regere ſufficiēs et iſufficiēs
p̄ſumit. Attēdat ergo bn̄ regere volēs tria.
Primo ꝙ ipſe p̄cat ſtimu l̃. i. ꝙ n̄ ſit vīdica⁹
tiuus et punitiuus. et ꝙ equos. i. ſubditos
īmoderate nō puniat neqꝫ pūgat. qꝛ. ſ. imo
derata auſteritas et correctō ſumme rep̄hen
dit i p̄latiſ et ſupiorib⁹. Vn̄ hu. Nobile gē⁹
vindicte ē ignoſcere. et Sen̄. in decla. ad ne
ronē. Pietatis ſuos: gladi⁹ ē in hoſtes. Se
cūdo necē ē ꝙ rigide teneat habenas. i. obſ
uātiā regularis diſcipline ꝙ cū laris iuſtitie
equoꝝ. i. ſubditoꝝ laſciuiā cōpeſcat. Unde
eccle. xxxiij. Iugū et laꝝ curuāt collū durū.
Tertio ꝙ ipe i medio ſe teneat. i. ꝙ ſuat me
diū equitatis et iuſtitie et veritatis. Pan⁹
diū equitatis. Tēpan⁹
tiā aūt p̄tei medio enitatiſ et ꝙ limites debi
tos nō trāſcēdat p̄ odiū vl̃ fauorē. et ꝙ neqꝫ
ad dexterā idehuc p̄ actiōeꝫ et fauorē p̄mo
uēdo: neqꝫ ad ſiniſtrā p̄ odiū detrahēdo vel
g̃uādo aliq̄liter ſe trāſferat: ꝙ ꝙ etiam nimis
alte nō aſcēdat p̄ ſupbiā et elatōem. ꝙ et ni
mis baſſe non deſcendat. p̄ ſue auctoritatis
dicctōꝫ: mediū aūt tenuere beati. Vn̄ lu. xx
ij. Ego in medio veſtrum ſum. Et yſa. xxx.
ambulat Hec ē via ābulate in ea. nō declinetis neqꝫ ad
dex. ne. ad ſi. ſꝫ certe qn̄ iſipiēſ et leuis regit
ſtatū eccl'ie ſeu reipublice. cōmittūtur inſta
mala. Nā equi eius carnales familiarij cōſi
liarij ſcilicet. qui flāmigeri dicūtur. flōmas
auaritie et rapine ſemp ſpirāt. Et iō ſi a tali
inſipiēti auriga. ſ. ſupiore nō refrenanꝰ nec
coꝝ iniuſtitie et ipeti⁹ cohibētur. ſ rupius ſta
tuoꝝ habenis p̄ libito currere. malū facere
et ſubditos ledere p̄mittūt: tot⁹ mūd⁹. i. to⁹
ta ſub a pria iſlāmat. ꝛ rapinis ꝛ exactiōib⁹
p̄gnabaꝰ. ab eis em̄ leditur et cōburūꝰ mō
tes. i. viri alti ꝛ nobiles terra. i. iſimi et pau
peres. fontes. i. miſericordeſ. mare. i. amari
et religioſi. flumia. i. diuites ꝛ delitioſi. celū
et ſtellas ſancti et illumīoſi. nec ē q̄ euadat
malitiā coꝝ. qꝛ omnē ſexū et cōditōem g̃ua
re nituꝰ. dan̄. xi. Nec quēq̄ deoꝝ verebiꝰ. ſ
aduerſus vniuerſa conſurget. Et breuiter p̄
eo ꝙ nō tenet mediū. nūc nimis alte volant
p̄ ſupbiā. ſic altos et celeſtes hoies ledunt.

nimis baſſe p̄ auariciaꝫ. et ſic ſolēt iſeriores
rapinis et iniurijs afficere. Hic ē ꝙ aliquos
q̄ pri⁹ erāt oneroſi ad harenas ſteriles pau⁹
p̄tatis deducūt tollēdo hnōrē ſue tp̄alis fa
cultatis. ſicut libiā: alios p̄ triſtitiā pallore
et nigredie fuſcāt. ſicut ethiopiā. alios fuge
re de patria faciūt. et n̄ ē q̄ ſe abſcōdat a calo
re ei⁹. p̄s. Quid g̃ iſtis accidit audiatis. Iu
piter. i. de⁹ mittit i iſtos aurigas. i. iniquos
p̄latos iudices et tyrānos ſfulmie ſue ſen
tentie. et ipos vna cum curru. i. eminētia et
glia. et q̄s ſuis. i. malis familiarib⁹ et hali⁹
tus i mare. i. amaritudinē iſernalē p̄cipitat.
et p̄ſternit. et eos etiā qn̄qꝫ tp̄aliter p̄ infor⁹
tunia emarſicat. Cantem⁹ em̄ dn̄o glioſe.
Currū pharaōis et exercitū ei⁹ p̄iecit in ma
re. Exo. xv. A ¶ Tercō debet bōa tp̄alia
eis p̄ceſſa iuſ. e expēdere. Nā p̄lat⁹ et ſupior
ē ſpual' ſeneſcal⁹ xp̄i. q̄ de p̄rimonio cruci
fixi et bonis eccl'ie paupes ſuſtētar̃ tenētur
Vn̄ bern̄. li. iiij. c. v. Res paupū n̄ paupib⁹
dare par ſacrilegij crimē eē dinoſcaꝰ. Sane
p̄rimonia ſunt paupeꝝ facultates eccliarū.
et ſacrilega eis crudelitate ſurripiꝰ. q̄cq̄d ſibi
miniſtri et diſpēſatores vltra victū accipiūt
Et. c. iiij. dic ſic. Dignū ē vt q̄ altari deſuit
d' altari viuat. viuat igr̄ de altari. et n̄ ſupbi
at. n̄ luxuriet. n̄ ditet. n̄ in clericatu diues ex
paupe fiat. n̄ ex ignobili glioſus. nō ſibi de
bōis eccl'ie āpla palacia fabricet. nec loculos
deide ꝯgreget. nec i vāitate vel ſupfluitate
diſgregꝫ. n̄ extollat de facltatib⁹ eccl'ie ꝯſan
guineos ſuos. aut nepotes. nec filias ditiori
nuptui tradat. Cōcediꝰ igr̄ tibi vt ſi bn̄ de⁹
uies altari. vt de altari viuas. bern̄. Fi⁹
guraꝰ ille ſeneſcal⁹ xp̄i hodie p̄ āgelū. qui
thobiā iuniorē duxit i regionē medoꝝ. et in
ſtruxit q̄uo ſibi vxorē copulare debebat. et
ſanū reduxit. Cui thobias regr̄ādo dixit.
Si meipm ſuū tradā tibi: n̄ ero ꝯdign⁹ me
ritis tuis. Sic certe p̄lat⁹ oꝫ ducere ſua p̄ui
dētia ſubditos per viā eq̄tatis et iuſtitie ad
ciuitatē letitie. B ¶ Subditi vō tenētur
ei exhibere reuerētiā honorē et reintributōeꝫ
q̄ retributō p̄maxie ſtat i fideli p̄ſolutōe de⁹
cimaꝝ. q̄ ex iure quilꝫ lay⁹ dar teneꝰ. vt b̄r
de decimis. c. a nobis. Quas ſi fideliter p̄⁹
ſoluit. tātomagis abūdat. Aug. xvi. q. vij.
Maiores noſtri ideo copijs omnibus abū⁹
dabāt. qꝛ decimas deo dabāt. et ceſari cen⁹
ſum. Mō aūt diſceſſit deuotio dei. acceſſit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inductō fiſci. Nolum⁹ cū deo ptiri decimas mō aūt tollit̃ totū: hoc tollit fiſc⁹ qđ nō accipit xp̄s. De illa retributōe debiti gloriabat̃ q̄ſi ex ſingulari bono phariſeus in tēplo: do decimas do oim̄ q̄ poſſideo. lu. xviij. De illo aūt hodie pauci gloriari poſſunt xp̄iani. imo nec vnq̄ cōfitent̃. lʒ ſit maximū peccatum mortale et ſacrilegium. cū eccleſie ſubtrahant rem ſuaʒ ꝛc̄. C

Secunda pars in

qua notat̃ feſtiuitatis ꝛc̄. Pro quo ſciendū ꝙ imminēte die feſti iudeoꝝ. ſ. ſcenophegie vel tabernaculoꝝ. qđ dr̄ a ʒenos qđ eſt vmbraculū et phagi qđ ē comedere. q̄ꝛ tunc iudei. vij. dieb⁹ comedebant in vmbracul̄. in memoriā ꝙ poſt exitū ipoꝝ de egypto in heremo in vmbraculis recreabant̃. In illo feſto tabernacl̄oꝝ fratres xp̄i. ſ. quidā cōſanguinei eius. nō illi qui iā ad apl̄atū erāt vocati. ſ; alij qui xp̄m in corde ſuo adhuc de amore glie incuſabāt. et q̄ tāq̄ volētes xp̄m gl̄am reportare hūanam ex ſuis factis dixerunt ad eū. Trāſeas hic a galilea. et vade in iudeā in hieruſalē. qđ ē metropol̄ iudee. q. d. Tu ſigna facis et pauci vidēt ea. trāſcas ergo ad vrbē regiā vbi pl̄es cōueniāt. vt ab eis videaris et lauderis. et vt diſcipl̄i tui nō ſcʒ apl̄i. ſed turba et iudei q̄ iā ſunt hierl̄mis credant. et ſic viſis tuis opib⁹ poſſis ab eis honorari. Nemo em̄ q̄rit palā eſſe. ſ. apparere corā pplo: et in occulto opari. ſ; oportet vt palā et aperte opetur. vt ſic publice gloriaʒ accipiat. et ſi h̄ facis: manifeſtas teipm̄ mūdo. Et q̄ꝛ iſti ꝯgnati xp̄i xp̄o q̄ſi hūano hominum gl̄iam cōcipiēti alloq̄bant̃. Jō euāgeliſta dicit ꝙ fratres iſti nō credebāt in xp̄m. q̄ꝛ ſuſpicabāt̃ miracl̄a ſua nō eſſe vera. Xp̄s aūt ſuggerētib⁹ vanā gl̄iam eos rep̄hendēdo dicit. Tēpus meū. i. tēpus glie mee: vel manifeſtādo gl̄iam meā. nōdū aduenit. q̄ꝛ poſt reſurrectiōem ſuā fuit gl̄ia ſua manifeſtāda. tp̄us aūt veſtꝝ. ſ. ianis glie qđ q̄ritis ſemp̄ ē patū. i. p̄ns in hoc mūdo. Et q̄ꝛ ego gl̄aʒ talē mūdi nō q̄ro: ſ; cōtēno et redarguo. iō mūdus me odit. q̄ꝛ oñdo ꝙ opa ei⁹ mala ſunt. mūd⁹ aūt vos nō odit. q̄ꝛ gl̄aʒ mūdi vt alij mūdani q̄ritis. Et iō q̄ꝛ cupitis appere glioſi ſm̄ mūdū: aſcēdite ad die. ſ. p̄mū feſti. in qua in tabernacl̄is ſuis iudei epul̄ et ſolacijs vacabāt. Et iō dicit aſcēdite. nō ꝙ inuitet eos ad talia. ſ; oñdit ꝙ talia q̄rebāt. ego aūt nō aſcēdā. ſ. ad p̄mū hunc diē: ad quē vos aſcēdetis. et ea intentiōe q̄ vos. ſ. ꝓpter vanitatē. Xp̄⁹ aūt aſcēdit in medio feſti. ſ. q̄rta die. ſ. q̄n iudeoꝝ corda a crapulis et vanitatib⁹ ſunt ſepata. et ad doctrinā magis apta ꝛc̄. D Moral̄r ꝑ fratres iſtos xp̄m cōn āteſ ꝑ applauſum ad vanā inducere gl̄iam. oñdētes diſcipl̄i ei⁹ eſſe et credere in eū exterı⁹: lʒ interi⁹ aliud crederent et eſſent. deſignant mēdaces et hui⁹ mūdi fallaces: v̄bis et factis circūuenientes ꝓxios ꝑ mēdacia q̄ ex̄ vnū oñdūt in corde. tn̄ ab intra aliud ptēdūt. ſic hi q̄ ſe igerūt inſignijs militū mendaciter. q̄ tn̄ milites nō ſunt. ꝑuiter ſunt puniēdi ꝓ q̄litate cōmiſſi facti. vt habetur. ff. ad. l. cornel̄. de fal. l. eos qui. §. fi. ſic etiā mēdaces q̄ exteri⁹ vtūtur inſignijs deitatis. quoꝝ tn̄ corda vera nō ptendūt. ſunt digni morte eterna. Quare p̄s dicēd ad deum ꝯ tales. Perdes oēs qui loquūt̃ mēdacium. Vn̄ augu. vt allegat̃. xxij. q. ij. Primū mētit̃ q̄ ꝯ illud qđ aio ſentit loquitur. ſiue dicēdo v̄m ſiue falſuʒ. volūtate fallēdi. Mētiri em̄ ſm̄ ethimol̄. nois ē ꝯ mētē ire. qđ fit ſm̄ glo. Qn̄ aliq̄d dicis vel facis ꝯ illud qđ eſt in conſcientia. Hoc aūt vt dicit hc. augu poteſt fieri tripliciter. videlicet

Pernicioſe et damnabiliter.

Officioſe et vtiliter.

Jocoſe et ſocialiter.

Primo mō mēdaciū ē nīuū dānoſuʒ. q̄ꝛ mortale peccatū cū ſit ꝯ deū et ꝓximū. ꝛ hoc cōmittit̃ q̄n q̄s dānificādo ꝓximū in reb⁹ tpalib⁹ falſe loquit̃. iurat vl̄ teſtificat̃: qđ hodie valde cōe negotiatorib⁹ ē in vēditoribus et emptōib⁹. Jn q̄b⁹ mēdacijs iuramentis fallacijs res vēdūt. et ꝓximū ꝑuiter decipiunt. hi emptores et venditores et q̄lcūq; alij negotiatores q̄ cā decipiēdi iurāt. aut falſum dicūt vl̄ piurāt ſciēter. mortal̄r peccant ſm̄ ray. et tenet̃ ad reſtitutōeʒ E Peccāt etiā i iſto mēdacio falſi teſtes. et ꝑui⁹. q̄ꝛ q̄s teſtificādo falſum ſciēter: peccat ꝯ deuʒ quē ꝯtēnit. ꝯ iudicē quē decipit. et ꝯ inocēteʒ quē ledit ſm̄ Jſio. de ſummo bono. li. ij. Eſt. n. ligua hui⁹ mēdacis et falſi teſtis mortifera. ſic ligua aſpidis et dracōis. Dicit em̄ auic. li. de venenoſ aialib⁹. ꝙ q̄daʒ aialia habent linguas mortiferas propter maliciam et venenoſitatem humoris in eis do-

mināťis. sicut lingua serpentis ꝟ draconis ꝟ
et rabidi canis. cuius morsus est summe ve
nenosus. lingua aūt aspidis q̄uis in corpe
viuētis spētis plena sit veneno mortifero:
sepata tn̄ a corpe et desiccata: venenū si pn̄s
fuerit: ꝓdit. Vn̄ in presentia veneni sudorē
prorūpe ꝯsueuit. Vn̄ talis vtilis et ꝓficua
īter thesauros regios reputať. Sic ad ꝓposi
tū ligua mēdax testis falsi propter mortiferā
maliciā in ea latētē et dn̄antē plēs inficit.
mordet et occidit. Hec em̄ maledicta ligua
instrumētū dyaboli ꝟ gladi⁹ iniqtatis ꝟ hn̄s
venenū aspidū īsanabile: si per iudicē iusta
pena extraheret et amputaret viuēte teste. et
adustiōe exiccareť ꝓpter exēplū iuste vindi
cte multis esset sanatiua. Sꝫ qꝛ mō regētes
tales mēdaces fouēt et defendūt ꝓpter ꝑuū
munusculū. extrahere et desiccare negligūt
iō tot mortifera insanabilia vulnera innocē
tib⁹ īfligere n̄ metuūt et ꝯsueuerūt. et lꝫ hic
q̄nq̄ puniātur ab hoīe. de⁹ tn̄ vltor multoꝝ
eos nō ꝑmittit īpunitos. f ¶ Vn̄ ꝓuer.
xxv. Jaculū. gladi⁹ et sagitta homi qui fal
sa loquiť testimonia. Per iaculū acceleratō
mortis subitanee. Per gladiū sepatō aīe a
deo. Per sagittā omniū penaꝝ acerbitas de
signať. Vn̄ narrať li. vi. ecclesiastice histoie
ꝙ tres falsi testes īsurrexerūt ꝯ narcissū epm̄
hierosolimitanū ꝯfirmātes sub sacro iura-
mētu de eo notā infamie. quoꝝ vn⁹ dixit. ꝙ
si ita nō ē vt dico: igne ꝯsumor. Ali⁹ ita eē
dixit sub irremediabili morbo. Tertius ita
ait ꝙ si nō orbitareť luib⁹. Sanct⁹ vero cu
ius pudicitia et vita ab omib⁹ noscebať in
desertis locis ānis plib⁹ mānsit. s vīdicta dei
sup mēdaces testes statī venit. quoꝝ prim⁹
cui⁹ domus ꝑua ignis scītilla succēsa cum
oī familia oīq̄ peccore ꝯflagūit. Scd̄s a pe
dib⁹ vsq̄ ad verticē morbo regio quo fue-
rat imp̄ecat⁹ repleť et ꝯsumiť. Terti⁹ vidēs
socioꝝ dānū penituit. et in lacrias ꝓrupit. et
luib⁹ orbat⁹ ē. narcissus rediit. et cū hono-
re ē recept⁹ ꝓuer. xxi. Testis mendax ꝑibit.
Jtē illo aūt mēdacio pessimo peccāt etiā ꝑ
iuri et ꝗuissime. qꝛ deu verū maliciose dīta
māt. et inuoluūt crimie falsitatis. qn̄ eū mē
dose ꝓ teste inuocāt et assumūt. malach. iij.
Ero testis velox maleficiis adulteris et ꝑ
iuris. g ¶ Periuriū aūt fit trib⁹ modis
Prio cū quis iurando loquiť falsum cū in-
tentione fallendi. vel falsum sine intentione
fallēdi. Qd̄ declarat augu. sic. Prio cū q̄s
falliť. puta credit veꝝ esse qd̄ ē falsum. et te-
mere et īdiscrete iurat. Scd̄o cū sit vel putat
falsum esse. et tn̄ ꝓ vero iurat. Tertio cū pu-
tat aliquod esse falsum quod tamen est veꝝ
Ex quib⁹ eliciť documētū. ꝙ ad iuramentū
vt debite fiat tria requirūtur. s. veritas iudi
ciū et iustitia. et si aliqd̄ illoꝝ defuerit ē ꝑiu
riū. xxij. q. ij. aīaduertēdum. Veꝝ em̄ scire
dꝫ eē in ꝯsciā. i. vt firmiter sciat ita esse hoc
qd̄ iurat. al's si tm̄ credat: non dꝫ de ꝯsciā s
de credulitate iurare. Judiciū. i. discreta li-
beratō vt n̄ iurat etiā veꝝ. nisi ꝓpter necc̄itatē
Justitia v̄o ꝙ. s. illud nō iurat: sit licitū ho-
nestū. Est ergo sensus iurātis iuramētū. s. ni
si veꝝ sit qd̄ mō iuro et infallibiliter scio de
us celestis quē digitis sursum erectis ꝓ testi
monio inuoco: me nūq̄ saluet. nec sanctorū
suoꝝ ꝑcib⁹ et suffragiis adiuuet: puueret eter
na beatitudie. et associet eternali demonib⁹
in inferno. quos digitis inclinatis mōstrat
et descēdat sup me maledictō reproboꝝ. ite
maledicti in ignē eternū. h ¶ Queriť an
coartās aliquē ad ꝑiurādū. q̄ scit eū falsē iu
rādū. icurrat aliqd̄ delictū. Dicit augu. in s
mone iohis bap. Jlle q̄ hoīeꝫ ꝓuocat ad iu
rādū et scit eū falsum eē iurādu: vicit hoīci
dā. qꝛ hoīcida occisur⁹ ē corp⁹. ille v̄o aīam
imo duas aīas. s. ei⁹ quē ꝑiurare ꝓuocauit
et suā ꝓpriā. vn̄ narrat de quodā q̄ aliū ꝓuo
cauit ad iurādū q̄ nocte ad iudicē excelsum
et admirabilē in visiōe fuit adduct⁹. a quo
īterrogat⁹ q̄re hoīeꝫ ꝓuocasset ad iurandū:
Rn̄dit qꝛ negauit mihi rē meā. Cui iudex.
Tōne meli⁹ rē tuā ꝑderes: ꝙ aīaꝫ illi⁹ hoīs
falsa ꝑiuratōe ꝑimeres. q̄ ꝓstrat⁹ iussus ē ce
di. et iam grauiter vt in dorso eius euigilan
tis vestigia plagaꝝ appareret. dicitq̄ ei ei.
de cetero caueas ne sic facias. i ¶ Scd̄i
dū mēdaciū ē officiosum et vtile. qd̄ scꝫ fit
ad vtilitatē proximi et amici. vt cū aliquis
aliū interficere velit. et euaginato gladio q
rens cū ei quo euenerit interrogat obuiātes
Et tūc qui dicit se nescire ipsū quē tamen
scit quo fugerit mentitur officiose. et nō est
delictū magne culpe. qꝛ cōmittiť ex benigni
tate. et sic mendacium obstetricum excusat
ipsum non fore magnum. xxij. q. ij. si quē
libet. Vn̄ de illis obstetricib⁹ habeť exo. i.
ꝙ mortuo ioseph i egypto et oīb⁹ fratribus
omniq̄ cognatione illa filii isrł ibi creuerunt

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

et īpleuerūt terrā. et q̄ntomagis per egypti-
os opprimebant: tātomagis multiplicabā-
tur. Dixitq̄ rex egypti obſtetricib⁹ hebreo-
rū: q̄n obſtetricabitis hebreos et tp̄s ptus
aduenerit. ſi maſculus fuerit īterficite illū.
ſi femina reſuate. Timuerūt aūt obſtetrices
deū et nō fecerūt iux̄ p̄ceptū regis egipti. ſʒ
cōſuabāt mares. Quib⁹ accerſitis ad ſe rex
ait. Quidnaʒ ē h̄ qd̄ facere noluiſtis vt pue
ros reſuaretis. q̄ reſpōderūt. nō ſunt hebree
ſicͤ egiptie mlͤieres. Ipſe obſtetricandi hn̄t
ſciāʒ et priuſq̄ veiam⁹ pariūt. Bn̄ ḡ de⁹ fe-
cit oſtetricib⁹ iſtis. et edificauit ill' domos.
Sup quo dicit ſanct⁹ tho. Qd̄ obſtetrices
ſupradicte n̄ fuerūt renumerate p mēdacio.
ſʒ p timore dei et beniuolentia ex quo pceſſit
mēdaciū illō. k Sic etiā mēciebat' of-
ficiōſe paſtor ouiū. quē dioſter⁹ pr̄ ſācte bar-
bare īterrogās ſi filiā ei⁹ viderit. volēs bar
baram ſaluare. eā vidiſſe negauit. Sic etiā
mēciebat' pipin⁹ puer matri ſue. recuſans re
uelare ſecretū ſenat⁹ vrb romāe. De quo re
citat macro. ī li. d̄ ſaturnalib⁹. q̄ h̄ puer mo-
re romāoꝝ cū p̄re quodā īirauit ſenatū ſapi
ētū romāoꝝ. vbi ſecretiſſimū hn̄ū ē cōſiliu.
qd̄ nlli ſub pēa capitis licebat reuelare. Cū
iḡ domū rediſſet puer: et mr̄ īterrogaſſet de
mora p̄ris. et qd̄ ī ꝯſilio tractatū foret. et mi
nis eū īpelleret ad dicendū. puer feſtiu⁹ ꝯſi
lij mēdaciū dixit vt penā effugeret. et ne ſe
cretū reuelarʒ dixit mr̄i actū ē in ſenatu vtꝝ
meli⁹ ſit q̄ vir duas hēat vxores. an q̄ plu-
b⁹ viris vna tm̄ ſit nupta. Illa aūt h̄ audiēs
ſtatī retulit alijs matrōis. q̄ ſeq̄nti die ad ſe
natū ꝯfluūt orātes. vt vna poti⁹ duob⁹ nu
pta foret. q̄ vni viro due: ſenatus qd̄ h̄ eēt
mirabat' et repta vitate pueꝝ ꝯmēdabant et
exclus' alijs pueris. cū poſtea ad ꝯſiliū ſp̄ ſu
ſceperūt. l Querit' vtꝝ oīne mēdaciu ſit
mortale pctm̄. R̄ndet. Alex. in ſum. Qd̄ a
aliqd̄ ē mortale. aliqd̄ veīale. Mēdaciū eīm̄
eē mortale pctm̄ dupl'r poteſt ītelligi. ſ. aut
p ſe rōne ſue ſpēi. aut p accidēs. ſ. rōne alic⁹
circūſtātie. Primo mō illō mēdaciū ē pctm̄
mortale qd̄ ē ſm̄ ſuā ſpēʒ ꝯ caritatē dei: vt
eſt mēdaciū in doctrīa religiōis. et mēdaci
um qd̄ ē in nocumētū pxi: ſiue pſit alicui a
lij ſeu nulli. Et ſic tres ſunt ſpēs q̄ ꝯtinent'
ſub mēdacio pnicioſo. q̄ ſunt pctā mortalia
ſm̄ ſpēʒ. Pria. ſ. mēdaciū ī doctrīa religi-
ōis. Et ſm̄ alex. i. ij. ſuo. Religio ſumitur
hic cōiter ſm̄ q̄ nos religat ad tenēdū. n̄ tm̄
ea q̄ ſunt circa fidem. ſʒ etiāʒ ea q̄ ſunt circa
mores bonos. In his eīm̄ duobus conſiſtit
ſumma xp̄iane ſeu religiōis perfectō. Scd̄a
vt aliquē ledat iniuſte qd̄. ſ. ē tale q̄ nulli p-
deſt et alicui obeſt vt mendaciū detractiōis.
et falſi teſtis. in cā crimiali. Tertia qd̄ vni p
deſt et alteri obeſt. vt teſtimoniū in cā pecu
niaria. et de huiuſmōi intelligitur illud p̄s.
Perdes omnes qui loquūtur mendacium.
Et illud ſap. i. Os qd̄ mētit' occidit aīam.
Illud aūt mēdaciū qd̄ ſm̄ ſuā ſpem nō ē ꝯ
caritatē. nō ē pctm̄ mortale. ſʒ veīale. vt mē-
daciuʒ ī quo nō ſup̄ ſʒ infra deū intēdit' aliq̄
leuis delectatō. vel etiā vtilitas pximi. et ſic
mēdaciū cōtinens duas dr̄ias. ſ. q̄ ſit ſo-
la mētiēdi fallēdiq̄ libidie. vt cū q̄s delectat'
ī aſtutia mēdacij ꝯponēdi. vel q̄ fit placēdi
cupiditate vt mēdaciū adulatiōis et mēda-
ciu officioſum. cōtinēs tres. ſ. q̄ nulli obeſt
et alicui pdeſt. ſ. ne ſibi pecunia auferat'. vel
q̄ nulli obeſt et alicui pdeſt. ſ. vt mortē euā
dat. vel qd̄ nulli obeſt. et ad hoc pdeſt vt ca
ſtitas nō violet'. hec n̄ ſunt mortalia ſm̄ ſuā
ſpēʒ. ſʒ veīalia. vn̄ augu. ſup illud p̄s. Per-
des oīs qui loquūtur mēdaciū. Duo ſunt
inquit genera mēdacioꝝ: in q̄b⁹ nō eſt mag̃
culpa. ſʒ nō ſunt ſine culpa. ſ. cū aut iocam⁹.
aut pxio cōſulēdo mētimur. m Scd̄o
ſcʒ mō per accidēs etiā mēdaciū iocoſum et
officioſum pōt eſſe mortale. Et hoc ꝯtigere
pōt q̄drupl'r. Primo rōne nocumēti. vt cū mē-
tiēs videret probabil'r ex ſuo mēdacio alicui
īminere aliqd̄ notabile nocumentū: lʒ illud
mendaciū nō eſſet ad hoc ordiatū. Alio mō
rōne nimie libidis ſiue cōplacētie. ſiue dele
ctatōis. qd̄ cōtigit in mēdacio iocoſo. puta
ſm̄ Rodu. Cū aliq̄s ſuā vel alteri⁹ cōplacē-
tiā ſeu delectatōeʒ in ſuo mēdacio dilectiōi
dei et mādatoꝝ ei⁹ p̄poneret. tūc in tali mē
dacio mortal'r peccaret. Vn̄ augu. Nullum
pctm̄ adeo ē veniale. qd̄ nō fiat crimiale dū
placet. Sec⁹ ē ſi delectatō illa eſſet ſub deo.
Tertō rōne ꝯtēpt⁹ etiā ī mēdacio iocoſo vt
cū q̄s p īdifferēti et p nihilo hʒ dicere p to-
ta die mēdacia iocoſa q̄ſi vā ſint. ſic faciunt
mimi et ioculatores. et ſimiles. ſcd̄m hoſti.
Sec⁹ ē de alijs q̄bus hoc raro accidit. forte
vel ex euētu. Quarto ratione ſcandāli. Scā
dalū aūt ex mltis cauſis contingere pōt. et
cōtingit frequenter rōne circūſtantie pſone.

vt cū mentiens ē pfect⁹. et quo ad vite ſtatū. et quo ad reputatōem hoim. In tali em̄ ſi conſcīa ſibi dictet pbabl'r φ ex ſuo mendacio ſequat̄ ſcādalū: mēdaciū ē peccatū mortale. ſec⁹ ē ſi ſit pfect⁹. n̄ tn̄ in opiniōe hoim lz em̄ in tali ſit grau⁹ pctm̄ φ in homie impfecto. nō tn̄ ē mortale. qꝛ nō ſubiacet ſcādalū. Et ſic itelligi pōt qd̓ dicit augu. ſup illō ps. pdes oēs qui loquūtur mendaciū. Si qs inquit vult hoiem pdere ad mortē verū taceat. ſ; falſum nō dicat. ne p corpe alteri⁹ aiam ſuā occidat. ¶ Sꝫ q̄ritur an liceat alicui mentiri pro cōſeruāda alteri⁹ vita. Rn̄det petrus φ nō necꝫ etiā impfecto licet veritatē celare. Sꝫ non falſitatem dicere fm augu. Impfect⁹ ergo de q̄ſito ad mortē dꝫ celare veritatē. ſ; ſophiſtice vel figuratiue q̄rētes l' deludēdo. vl' oīno tacēdo vel expſſiſſe nō iudicatur aſſerēdo. ſ; nō dꝫ falſum dicere. Sic abraham vt dr̄ geñ. xij. et. xx. fecit di. φ ſara eēt ſoror ſua. qꝛ vt dicit augu. in queſti. ſup geñ. hec dicēs voluit veritatē celare nō mēdacium dicere. Soror em̄ ſua dicebatur. qꝛ filia fratris eius erat. Vn̄ ipe dixit geñ. xx. Vere ſoror mea ē filia pr̄is mei. qꝛ. i. ei attinebat ex parte patris. Sic etiam xp̄s nō eſt mētit⁹ dicēs ſe nō aſcēſuꝝ ad diē feſti hūc quē. ſ. fratres ſui intēdebāt. ſ; aliū diē nō negauit. D ¶ Tertiū mendacium dr̄ iocoſuꝫ. et eſt qd̓ fit ſociali aut ſolacij mō nō reſpectu cuiuſcūqꝫ rei iocoſe. nec illud eſt ſine pctō. qꝛ ſi diceretur aliqua falſitas. aut ꝯ deū aut cōtra mores. vel in dānū pximi ꝯ caritatē eēt nec iocoſuꝫ ſ; dānoſuꝫ. Tale mēdaciū fert̄ feciſſe ioſeph fratribus ſuis cū dixit. An ignorantis φ nō ſit ſilis mei augurādi ſcia. et furati eſtis cyphū meū in quo cōſueui augurari. geñ. xliij. Hec. n. ioſeph iocoſe n̄ ſerioſe. vt exit⁹ rei docet euēt⁹. et idō p vero mendacio nō reputat̄. xxij. q. ij. φ ait. Sꝫ i vete. teſta. m̄lta pmittebāt̄ quoꝝ exempli hodie vti nō licꝫ. Querit̄ ex dictis an ſit eq̄le pctm̄ tacere veritatē: q̄le ſit loq̄ mendaciū. Ad qd̓ rn̄det augu. li. i. de v̓bis dn̄i: di. Re⁹ ē q̄ mēdaciū loq̄tur. et q̄ v̓itatē tacꝫ. Iſte qꝛ nocere cupit. Iſte qꝛ pdeſſe nō vult Exēplū in cōſilio audis ppone aliqd̓ iniuſtū. ſup quo vt deliberet̄ ſedum. m̄lti m̄lta mēdacia dicūt. alij vo ne diſpliceant: tacent v̓itatē quā dicere poſſent ne efficci⁹ ob̄u⁹ ſiu ſtaret̄. Dico φ in illo et in quolibꝫ ſili caſu offendit ille q̄ tacet v̓itatē. ſic ille q̄ loquitur mendaciū. vn̄ Inno. papa vt hr̄ di. lxxxiij. Error cui nō reſiſtit̄ approbat̄. et v̓itas cum minime defenſat̄: opprimit̄. Et moral' tragedicus in hercule fauente dicit. φ qui non vetat peccare. cum poſſit iubet ꝛc̄.

Tertia pars in qua

notat̄ ppli d̓teſtabil' detractio. Pro quo notandum qd̓ fratrib⁹ xp̄i prima die aſcēdētibus ad feſtū remanēte ihu i galilea. iudei q̄rebāt eū in die feſto: et erat inter eos mult⁹ murmur pter varias opiōes. Quidā enim dicebāt φ bon⁹ ē approbātes doctrinā ei⁹ et miracula. Alij detrahētes ei dicebāt nō ſ; ſeducit turbā. Nemo tn̄ eoꝝ q̄ dicebāt bonū palā loq̄batur pter metū iudeoꝝ. i. illorum de tribu iuda. q̄ magis et grau⁹ mouebātur contra xp̄m: cū i ſcripturis meſſias eſſet de tribu coꝝ pmiſſus et xp̄m galileuꝫ et cxneū putarēt. P Moralit̓ etiā nūc detractores plures hn̄t ſil'es iudeis. murmurātes ꝛ negātes bonos mores iuſtoꝝ. Vn̄ plutarcus. Detractō ē corruptō vel diminutio fame alterius circa bonos mores. Nā inter alia neccīa reipublice. ē pax et ꝯcordia ciuiū. Pro hac em̄ ſuanda impatores romani leges ciuitatib⁹ dederunt et puilegia. malos et turbatores pacis poſſe exturpare. ꝛ φ amicicia habeāt inter ſe. phibeāt ne alter alteri noceat et φ vicinus viciniū nō perturbet. vn̄ ff. d̓ regu. iur. domū. Nihil habes in domo tua facere qd̓ vicino tuo noceat. nā ſi qs in domo ſua fumo facto apes alienas fugauerit. vl' etiā necauerit cāꝫ mortis p̄ſtitiſſe videt̄ et tenetur actioni. ad. l. acq̄lia. l. ſiquis Sic ad poſitū cū nihil magis rempublicā puīb et amiciciam ciuiuꝫ deſtrueret. vicinū a vicino diuidet φ detractō imo fum⁹ detractiōis ſimplices et innocētes fugat et occidit ſ; pter h̄ hōicida et fur a cōitate amouet̄. multo magis talis detractor q̄ peior ē hōicida et fure. vn̄ alex. papa. vi. q. i. Sūma iniquitas ē detrahere. qꝛ oīs q̄ detrahit fratri ſuo hōicida ē. Cui⁹ rō ē. vt dic bartho. brix. ſup illo v̓bo detrahi. qꝛ quātū in eis ē priuāt animaꝫ q̄ melior ps hōis ē vita. duꝫ negāt virtutes qb⁹ aīa viuit. Sūt etiam deteriores furib⁹. Vn̄ anaclet⁹. vi. q. i. deteriores. Deteriores ſunt q̄ detrahēdo alioꝝ vitā moreſqꝫ corrūpūt. his q̄ ſubas alioꝝ diripiunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et gregoriꝰ. delatori lingua copuletur. aut
cōmitto caput amputetur. Nam ſi mēbꝛ vene
natū ē ab aſpide: oportʒ abſcindi ſi dēt cu
rari. bonū foret ꝙ etiā fieret d̄ lingua detra
ctoris. Quare pſ. d. Sepulchꝛ patens eſt
guttur eoꝝ. lin. ſu. dolo. age. venenū aſpi.
ſub labi. eoꝝ. Ex quo patet ꝙ detractores
ſunt. ¶ Receptores mundicie
Actores iniuſticie.
Infectores omnis nequicie.
Primo patʒ ꝙ ſepulchꝛ ē patēs guttur eoꝝ
videmꝰ eī ꝙ ſepulchꝛ patēs recipit corpus
cuiuſcūqꝫ mortuū. et qꝛ nō ē clauſuʒ. fetorē
ſuū omnibꝰ oſtēdit. oīs accedētes inficit.
et illo mō ē de d̄tractoribꝰ q̄ ſunt explorato
res criminū p̄ximorū: qui cū eis viuūt. ſiue
ſint iuſti ſiue iniuſti. et qꝛ carēt operculo: ꝫ ni
hil celare p̄nt. vñ in lege. vt habetur nume.
xix. Vas qd̄ nō habebat operculū immunduʒ
erat. Sic os qd̄ per loquēdi moderantiaʒ n̄
fuerit ligatū: nec p̄ cuſtodiā n̄ fuerit coopertū
anhelitū habebit fetidū detractōis et immun
dum erit corā deo et hoīe. Ne ergo lingua
hōis nimis p̄na eſſet ad loquēduʒ et detra
hendū. poſuit deus dētes q̄ſi muꝝ et labia
oris: q̄ſi murale ad eius cuſtodiā. pſ. Dixi
cuſtodiā vias meas vt nō delinquaʒ in lin
gua mea poſui ori cuſtodiā. Q. ¶ Sed p̄
certo hāc cuſtodiaʒ male ſeruāt detractores
relatores et adulatores factorum hoīm. De
quibꝰ p̄uer. xxv. Sicut vrbs patēs et abſqꝫ
murorū ābitu: ſic hō qui neſcit in loquēdo
cohibere ſpiritū ſuū. Tales frequēter qui cre
dūt placere ſuis relatoribꝰ maxīe diſplicēt.
et confuſiōeʒ et dānum quā p̄curare putāt
alijs ipſi ſe inuoluunt. accidit eis vt coruo.
De quo ouidius fabulatur li. ij. metha. di. ꝙ
coruꝰ in principio fuit auis albiſſima et pul
cerrima q̄ ſoli potiſſime erat dedicata. q̄ tan
dem a ſole mutata fuit in nigꝝ coloreʒ. Et
huiꝰ rei cā fuit illa. Sol eīm ſeu phebus ha
bebat vnā pulcerrimā amicā q̄ dicebatur co
ronides: q̄ cū quadā die adulteraret. et cum
quodā iuuene. coruꝰ hoc vidēs cucurrit ad
dn̄m ſuū et dn̄ūciauit ei. Ille aūt iratiſſimꝰ
accepto arcu occidit amicā ſuā q̄ pregnans
erat cū eo. Qui vidēs eā mortuā d̄ tā p̄cipi
ti ſnīa ſumme doluit. et coruū q̄ ei nūciaue
rat odiū quē tetēderat manu. q̄ hec op̄ata fu
erat ſumme odiuit. Et id̄ ipm̄ de alba in ni
grū mutauit. Et vt de cetero eſſet relator ru
moꝝ malorū. ipm̄ p̄petue condēnauit. Et
inde ē ꝙ ſm̄ augures coruꝰ ſemp̄ ſuo cantu
denūciat et preſagiat mala. ſ. infirmitates
mortalitates et infortuniū alioꝝ. Recte ca
riſſimi talis coruꝰ ē detractor et relator ma
loꝝ. qui cupiēs facere ſemp̄ refert audita et
viſa que cōmittuntur ab alijs. vt referendo
placeat. et grāaʒ habeat: ita ꝙ qn̄qꝫ ſit cā ꝙ
mariꝰ vxorē repudiat. frater fratrē occidat.
et multa alia cōmittantur mala. Et ſic pro
certo fit ꝙ qn̄qꝫ detractor et relator penā re
portat vnde putabat premiū habere. vñ con
tigit ꝙ talis qui primo diligebatur quaſi iu
ſtus et mundus. poſtea p̄ talem detractōem
odio habeatur quaſi infamis ribaldus. Vñ
ouidiꝰ dicit. Lingua fuit dāno lingua faci
ente loquaci. qui color albꝰ erat: nūc eſt cō
trariꝰ albo. Nā ſicut dicit p̄uerbiū cōe. Diſ
plices imprudēs vñ placere putas. Ad hoc
facit id qd̄ habetur. ij. regū. i. De illo qui nun
ciauit dauid ꝙ ſaul occiderat et abſtulit ei
caput eiꝰ credēs ei placere. qui tñ ob hanc
cām ab eo fuit interfectꝰ. Et. ij. regum. iiij.
De duobꝰ latronibꝰ qui regeʒ iſrl̄ yſboſeth
dormientē occiderunt caput eius ad dauid
portātes. premiuʒ ab eo reportare credide
rūt. Qui tñ ab ipo p̄pter cōmiſſuʒ homici
diū occiſi ſunt. Jō de talibꝰ biliguibꝰ et re
latoribꝰ d̄r in pſ. Vir linguoſus nō dirigetur
in terra. R ¶ Scdo d̄tractores ſunt actores
iniuſticie. qꝛ liguis ſuis doloſe agebant. qꝛ
cōiter ſub ſpecie pietatis et cōpaſſiōis p̄pi
nāt venenum male intentōis. vñ ſcorpio in
anterioribꝰ brachijs blādit. ſꝫ diſponit cau
dā ad vulnꝰ cū q̄ pūgit et venenū mortife
rū infundit. Sic ligua detractoris aliq̄ lau
dabilia et laudatiora p̄mittit vt n̄ videatur il
lū odio h̄re ſic demulcet aures audiētiū ad
credēdū. et tūc venenū detractōis infundit.
Figuratur iudic. v. i Jahel q̄ p̄io p̄buit lac ſy
ſare. ſꝫ poſtea dormiēte i timpora capitis eiꝰ
clauū infixit et ipm̄ iterfecit. Sic in p̄poſito
vñ bern̄. in quodaʒ ſmōe. Nūquid nō lācea
ē ligua d̄tractoris. p̄fecto acutiſſima q̄ pene
trat. et vno ictu d̄ū habētē audiētes et eū de
trahitur interficit. Sʒ q̄ritur q̄s maioris culpe
ſit. an detractor vel libēter audiēs detracto
rem. Ad quod reſpondent doc. tho. et etiaʒ
alij. ꝙ homo poteſt eſſe cauſa peccati alteriꝰ
dupliciter. Vno mō directe qn̄ q̄s inducit
aliū ad peccādū. vel eius peccatū ei placet.

Alio modo indirecte quando non reſiſtit.
cū tñ reſiſtere poſſit ſic eſt in ꝓpoſito. ꝙ au-
diēs detractorē pōt ei aſſentire et quodam-
mō ſibi fauere. qꝛ detractio ſibi placet. Alio
mō aūt indirecte peccare. ſ. nō reſiſtēdō ipſi
detractori cū poſſit. Prio mō poteſt audiēs
ad detractiōez tantā cōplacentiam habere in
verbis detrahēdis ꝙ pl⁹ peccat ꝙ̄ detrahēs.
Jō dicit apl's Ro. i. Digni ſunt morte nō ſo
lū qui peccata faciūt. ſ; etiā qui ꝯſentiūt pec
cata facientib⁹. Ad iſtū finez dicit etiā beat⁹
bern. Detrahere aut detrahētez audire. quid
hoꝝ dānabili⁹ ſit nō facile dixeri. Pōt etiaz
alijs mōis eq̄liter vel min⁹ peccare ſm ma
iorē cōplacentiā vel minorē reſiſtētiā. ita tñ
ꝙ nullo mō ſine peccato euadit audiēs: niſi
ſi reſiſtat detractioni. Tertio ſunt interfecto
res oīs neq̄tie. qꝛ venenū aſpidū ſub labijs
coꝝ. Iſtud venenū eſt valde nociuū. nā ſic
ītoxicatꝰ difficulter pōt curari. leſus eñ in
fama vix vel cū magna difficultate ſanatur
vñ ps. venenū aſpidū inſanabile. ¶ Nā
detractor ſilis ē cuidā aſpidi ſiue ſerpēti qui
dicebat martius eo ꝙ deo marti fuerat cō-
ſecrat⁹. De quo dicit ouidius li. iij. metha.
Et ille ſerpēs erat maxim⁹ et horribilis la-
tēs in quodā antro. ille tres ordīes dentiuz
habebat. i. tres liguas et deſup tres criſtas
aureas deferebat quib⁹ m̄ltos occiderat. et
cōtinue occidebat. Dicit̄ tñ ꝙ cadm⁹ filius
regis agenoris ꝓ eo ꝙ interfecit ſeruos ſuos
eū occidit et dētes ei⁹ ſeminauit: qui ſeminati
ī terra. et ei⁹ milites armati et galeati. quo-
rum alter alteū occidit ſunt nati. Carnaliū
ille ſpēs dedicat⁹ marti. deſignat inuiduz
detractorē. qui bellis et ſeditiōib⁹ ē dedica-
tus. Iſte dr̄ ſerpēs ꝓpter tortuoſaz fallacita
tem. martius propter litigioſam rixitatē. ve
nenoſus ꝓpter famoſam loqcitatē. Et ſic fi
gurari pōt p iſtū drachonē nigruz et ruffuz
mulieri imminantē. Apoc. xij. Dicit̄ etiā tres
liguas habere. i. tria genera blādientiū ver
boꝝ. qꝛ lingua ē mollis: adulatōis ſignificat
blandimentū. qꝛ vere ille ſolet hoīes quātū
ad tria diffamare ꝗ ledere ꝗ et mordere. oblo
quendo. i. de vita. de ſcia et de fama. Et in-
ꝓuerit. i. bona q̄ aliq̄s facit diminuēdo et
dicēdo ꝙ mala ſunt intentione facta. vel ꝙ
nō ſunt ita bñ facta ſicut deceret. Scdo dete
git vere et occultos et alios ignotos qui
de hijs celandis ſunt celādi publicare et al-
teri reuelare ſub intentione famam eius de
nigrādi. Terti⁹ modus et peſſim⁹ ē falſa cri
mina fingere et innocēti iponere. Iſte detra
ctor deſignat̄ in illa beſtia. De q̄ dan. vij. q̄
habebat tres ordīes dentium. et ſimilis erat
vrſo. Cui dictū eſt ſurge comede carnes plu
rimas. qꝛ breuiter detractor huiuſ⁹. fallax. ꝓ
illos tres mōs detractionū m̄ltos lacerat ꝗ
diffamat ꝗ et vulnerat. ꝓuer. vij. Multos eñ
vulneratos deiecit. et fortiſſimi q̄q; ab eo
interfecti ſunt. et q̄d finaliter vere dr̄ ꝙ de
dētibus iſtoꝝ naſcūt̄ milites ſe inuicē occi-
dētes. q̄ꝛ ꝓculdubio ſepe fit ꝙ dētes illoꝝ
id eſt verba eoꝝ detractoria ſeminantur. ſepe
ꝓinde fit ꝙ hoīes ſic diffamati. arma ſume-
tes ad lites et occaſiōes acriter ītra ſe īduāt̄.
qꝛ ſic dētes illi milites fiūt. in q̄ꝝ verba de
tractoris hoīes in lites ꝯtēciōes conuertūt
Jō hñ dr̄ eccl. xxviij. Suſurro et bilinguis
maledictus. multos eñ turbauit. pacē ha
bentes. Et ibidem de illa tertia lingua dici
tur. Lingua tertia multos cōmouit.
¶ Feria quarta poſt Judica.

Acta ſunt en-
cenia hieroſolimis et hyēs erat
ioh. x. ¶ Cōmētator ptho
lome⁹ ſup centiloq̄o ꝓpoſitōe. ix. dicit ꝙ im
preſſiōes et imaginatiōes facte ſub certis celi
cōſtellatiōib⁹. mirabiles curādi recipiūt vir
tutes. Nā dicit ſe habuiſſe ānulū hñtē virtutē
curādi oēs morſus venenoſos ſcorpiōis ſi
ue ſerpētis. qui factus in ſigno ſcorpiōis cū
ſignis ei⁹ impreſſus. hāc virtutē habuit curā
di. Sic certis tēpib⁹ anni. ſ. in dedicatōibus
eccleſiaꝝ et patrocinijs. opa virtutū facta ꝑ
deuotā ꝑpꝉm. magnā curandi virtutē reci-
piūt ex influētia ſingulari ſolis iuſtitie. Nā
ſicut ſigna ei⁹. ſ. crux. corona ſpinea. lācea
claui fuerūt mēte ꝑ ꝯpaſſiōem et deuotā re
cordatiōez impſſa: virtutē ſuſcipiūt curandi
cōmēm morbū peccati mortalis et venial'.
ꝑ ſpeciē dyaboli peccatori illatū. Vñ aug.
ſup ioh. Fratres vt a pctō ſanemur: xpm cru
cifixū intueamur. qm̄ qui intuebātur ſpen
tem eneū in deſerto nō ꝑibāt morſib⁹ ſerpē
tum. Sic qui intuētur fide xpi mortē. ſanā
tur a morſib⁹ pctōꝝ. Et Liberi⁹ papa. vij.
q. i. ſuggeſtū. Fratres cariſſimi nō vos affli
ctiōis amaritudo a pie mentis veſtre ꝓpoſito
coerceat recedere. conſiderantes quāta pro

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf